

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese lunĭ 6 flor., pe trei lunĭ 3 flor.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șese lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŪ XLIX.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sorteeri nefrancoate nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 79.

Duminecă, 6 (18) Aprilie.

1886.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Aprilie 1886 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toți onorații amici și sprijinitori ai fôiei noastre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se pôte face mai ușorŭ și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomanda a însemna pe cuponŭ numărulŭ fâșiei sub care au primitŭ țiarulŭ.

Domnii ce se vorŭ abonă din nou sĚ binevoescă a scrie adresa lămurită și a arĚta și posta ultimă.

Administraținea.

Brașovŭ 5 Aprilie 1886.

Amŭ țisŭ în numărulŭ de erĭ, cĂ vomŭ rĚspunde și la espectorările lui „EllenzĚk“ asupra țiarelorŭ române și a cĂrturarilorŭ noștri, cari trecŭ în România.

Ce privesce foile române, e lucru constatŭ cĂ ele numai atunci ar avea aprobarea șovinistilorŭ din Clușiu, cĂnd s'ar strĂforma în Monitore ungurescĭ și cĂnd, în locŭ d'a se interesa de traiulŭ și desvoltarea poporului românŭ, arŭ reproduce discursurile celorŭ dela „Kulturgeylet“ și arŭ glorifica faptele nentrețurilorŭ administratori și guvernatori unguri din acĚstă țĚră.

CĂ nu pôte sĚ fiă așă, acĚsta nu e vina noastră. DĚcĂ organele noastre represintă viĚta și aspirațiunile naționale ale numerosului poporŭ românŭ din acĚstŭ statŭ, acĚsta se'nġtemplă cu totulŭ contrarŭ nisuițelorŭ seculare și dorințelorŭ actuale ale elementului maghiarŭ dela putere. DĚcĂ, cu tĂtă asupra, s'a manifestatŭ în sinulŭ poporului de aci o viĚtă națională de sine stătĂtoare; dĚcĂ s'a desvoltatŭ, mai multŭ pe furĭșŭ chiar și o știință și o cultură națională română, care, dupĂ propria afirmare a fôiei clușiane, amŭ fostŭ în stare sĚ o transplantămŭ chiar și în statulŭ românŭ vecinŭ, atunci de sigurŭ, cĂ acĚsta nu s'a întġmplatŭ decĂtŭ numai cu concursulŭ negativŭ alŭ Maghiarilorŭ; adecă ei, vrġndŭ a suprima viĚta noastră romĂnescă, au provocatŭ cu atĂtŭ mai mare rezistență și i-au oțġlitŭ astfelŭ cu atĂtŭ mai multŭ rĂdġcġnile.

Acesta este singurulŭ meritŭ alŭ Maghiarilorŭ, dĚcĂ meritŭ se pôte numi ca, vrġndŭ sĚ-i facei cuiva rġu, sĚ-lŭ aduci pe calea cea mĂntuitoare.

SĚ ne'nțelegemŭ dĚr! Știința și cultura romĂnescă, de care ne bucurĂmŭ ađi, noi cei de aci, nu este decĂtŭ unŭ productŭ alŭ forței elementare a gintei noastre, ajutată de nisce împrejurări independente de voința și de nisuițele Maghiarilorŭ. TĂte instituțiunile noastre de cultură din suta din urmă amŭ trebuitŭ sĚ ni-le cĂștigĂmŭ prin luptă cu maghiarismulŭ. Și dĚcĂ noi dĂmŭ ađi Academiei române membri învġțați, la acĚsta legile ungurescĭ suntŭ așă de nevinovate, cum suntemŭ noi de nevinovați, cĂ d-lŭ Hunfalvy este ađi o stea strĂlucitoare pe firmamentulŭ Academiei ungurescĭ, cu deosebire numai cĂ, pe cĂnd membri nostri romĂni în Academia romĂnă nu calumniază cu nimicŭ pe poporulŭ maghiarŭ, pe atunci d-lŭ Hunfalvy își bate jocŭ de noi și de istoria noastră în Academia maghiară.

Dice „EllenzĚk“ cĂ, „cu tĂtă tirĂniă maghiară, tinerimea romĂnă universitară, dĚcĂ absolveză, se duce'n România, unde este primită cu brațele deschise.“

Fġrte bine, „EllenzĚk“ a greșitŭ numai cĂ a țisŭ „cu tĂtă tirĂniă,“ în locŭ sĚ țică în urma tirĂniei. CiudatĂ argumentare a țice, cĂ libertatea de cultură romĂnă în statulŭ ungarŭ se manifestă prin aceea cĂ tinerii noștri nici n'absolvĂză bine, și fugŭ din țĚră. Nu cumva fugŭ de libertatea de cultură? Nu cumva își lasă aici în țĚră posturile și folĂsele de care se putġu bucura în puterea culturii lorŭ romĂnesci ca sĚ devină muritori de fĂme pe stradele Bucurescilorŭ?

Naivitatea celorŭ dela EllenzĚk“ mai cĂ'nțrece și rġua lorŭ credință. În totŭ casulŭ ea ne scutesce d'a ne mai da silință sĚ arĂtĂmŭ absurditatea celorŭ susținute de ei.

CuriĂsă ideă mai au șovinistii clușieni despre ceea ce se numesce libertatea de cultură romĂnescă. Sunteți liberi — ne țică ei — numai sĚ faceți ce vġ ceremŭ noi: în cameră sĚ vorbiți unguresce; cu autoritățile asemenea, ca sĚ vġ'nțelġgă; cu fișpanulŭ și cu solgĂbireulŭ ar fi unŭ sacrilegiu a vorbi altfelŭ decĂtŭ unguresce; în scĂlă trebue sĚ'nvġțați unguresce, științele suntŭ lucru secundarŭ, limba statului e ce e; la univesitate apoi nici vorbă sĚ grĂiți altfelŭ decĂtŭ unguresce; ori ce ați face în viĚta publică și socială, dĚcĂ dați de unŭ Maghiarŭ, în limba lui trebue sĚ-i faceți temenele; chiar și numele sĚ cade sĚ vi-lŭ schimbați pe unguriă, ca sĚ doveditŭ cĂ sunteți vrednici de patrioții ce vorŭ sĚ vġ fericġscă cu catechismulŭ lorŭ ungurescŭ.

DĚcĂ amŭ continua însġ cu cĂte ne cerŭ ei n'am mai sfġrși. Și acĚsta o numescŭ ei libertate de cultură romĂnescă!

DĚcĂ ar fi sĚ-i afurisimŭ, le-amŭ țice: SĚ vġ dea Dumnezeu libertatea de cultură ce o avemŭ noi!

Rusia și peninsula balcanică.

O telegramă din Petersburgŭ dela 14 Aprilie, adresatĂ țiarului „Neue freie Presse,“ comunică urmĂtoarele:

Șcirea despre o întrevedere între țarulŭ și Sultantulŭ a fostŭ publicatĂ de „Petersburger Zeitung.“ Deși nu s'a confirmatŭ incĂ acĚstă șcire, totuși e sigurŭ, cĂ întvederea ar fi bine primită de Rusia. Consternațiunea foilorŭ rusescĭ este cea mai bună dovadă, cĂ guvernulŭ a renunțatŭ celŭ puținŭ pentru momentŭ la ideea unei intervențiuni militare în Bulgaria, și de aceea se pare firescŭ lucru, cĂ Rusia caută sĚ iġsă din labirintulŭ cestiunei bulgare apropiându-se de PĂrtă. Scopulŭ finalŭ alŭ acestei acțiuni va fi de sigurŭ înlĂturarea prințului Alecsandru. Foile rusescĭ nu'și înfĂțġșĂzĂ nicidecum celŭ mai apropiatŭ viitorŭ cu culori atĂtŭ de negre. CĂ în fruntea cabinetului englesŭ stĂ Gladstone sġu altulŭ, e lucru indiferentŭ, deĂrece Anglia va fi prea multŭ ocupatĂ cu cestiuni interne, decĂtŭ ca sĚ pĂtă esercita o influință hotĂrġtoare asupra situațiunei internaționale.

Cu privire la Austria, Rusia nu crede cĂ trebue sĚ fiă cu deosebire îngrijatĂ, deși nu e împĂrtășitĂ părerea fĂiei din Moscva „Sovremennyya Jsvesti“, care șcrie în tonŭ aspru urmĂtoarele:

„Austria nicĂdată nu va cuteza sĚ'și rĂdġce sabia contra Rusiei, de testamentulŭ lui Metternich își aduce aminte și șcie, cĂ rġboiulŭ cu Rusia ar fi ăra ei cea din urmă. Austria va ceda în tĂte și va consimți la tĂte, îndatĂ ce pretențiunile i se vorŭ face cu hotĂrġre și îi va lĂsa alegerea între pace și rġboiu. Greciei i se va promite în momentulŭ potrivit celŭ mai puternicŭ sprijinŭ pentru pretențiunile sale teritoriale, în casŭ cĂnd cestiunea bulgară se va desvolta totŭ mai multŭ în desavantagiulŭ Rusiei.“

SCRILE ȚILEI.

„Epoca“ spune, cĂ consiliulŭ de ministri a revocatŭ decretulŭ de espulsare a d-lui *Neculae Ciurcu* (tatălŭ.) D. Ferichide, ministrulŭ afacerilorŭ streine, a notificatŭ acĚsta d-lui Mavrogheni, ambasadorulŭ românŭ la Viena. Asemenea decretulŭ de espulsare a d-lui *Carneanu* s'a retrasŭ și d-sa s'a și reintorsŭ în Bucurescĭ.

—x—

„EllenzĚk“ dela 14 Aprilie șcrie urmĂtoarele: »Rosetti a muritŭ și »RomĂnulŭ« vrea sĚ serbeze aniversarea morții lui, și mare lucru va fi în Bucurescĭ la 20 Aprilie. Bine și facŭ. Rosetti a fostŭ omŭ destulŭ de mare pentru România. DĚr elŭ a muritŭ sġracŭ, prea sġracŭ. Ar fi trebuitŭ sĚ-lŭ sprijinġscă RomĂnii pe cĂnd incĂ trĂia, acum nu'i folosescce nimicŭ sġracului hĂrtia luxĂsĂ a »RomĂnului.« Hei! alți ămeni amŭ avutŭ noi, dĚr nu i-amŭ lĂsatŭ fĂră ajutorŭ. — Șcie jupĂnulŭ „EllenzĚk,“ cĂ Rosetti a refusatŭ ajutorulŭ ce i-lŭ votase parlamentulŭ românŭ? Rosetti n'a servitŭ țġrii sale pentru banĭ. Asta o facŭ numai »patrioții« kulturgeyletistĭ, cari se uită cu jindŭ la cei cĂțiva fiorini adunați. Rosetti n'a fostŭ patriotŭ pentru pĂtece. SĚ'i fi fostŭ rușine lui »EllenzĚk“ a vorbi astfelŭ de flġcuri, celŭ puținŭ din respectŭ cĂtră ămenii mari unguri.

—x—

A mai »pricopsitŭ« ministrulŭ *Trefort* pe preoții gr. or. Teodorŭ *Simocŭ* cu 80 fl. și Ionŭ *Buzea* cu 50 fl. Acum își potŭ umplġ pĂtecele cu ouș roșii. ăre totŭ așă a făcutŭ și Măntuitorulŭ nostru? Slabi aposoli!

—x—

În »EllenzĚk“ dela 13 Aprilie cetimŭ: »Bravulŭ viceșpanŭ alŭ comit. *Tġrnavei micĭ*, Dominik Gall, apărŭ în țilele trecute în *Elisabetopole* și cercetă cancelaria și cassa magistratului. În urma acĚsta doi funcționari însemnați și-au și imĂnatŭ cererile de pensionare, ġr toți ceilalți funcționari, afară de protonotarŭ, fură suspendați din posturile lorŭ. Prin urmare, într'o singură și Elisabetopole s'a vġțutŭ rĂpită, sġu mai bine țisŭ liberatĂ de primarŭ, de cĂpitanŭ orĂșenescŭ, de consilierĭ, de casierŭ, de comptabilŭ și de toți ceilalți, cari pĂnă acum au administratŭ afacerile orașului.« Causa se țice cĂ ar fi defraudarea ce se urmġzĂ de vr'o 10—15 ani încĂce.

—x—

O fĂiă maghiară spune, cĂ *Ungurii din Parisŭ* și-au petrecutŭ unguresce. Au mĂncatŭ și au beutŭ bine, așă cum șciu ei, unguresce, și la sfġrșitŭ au danțatŭ unŭ ciardașŭ bubuitorŭ, de stġeu Francezii cu gura cĂscatĂ. — Și noi o credemŭ asta. Negreșitŭ cĂ vr'o fĂiă beletristică are sĚ spună de ce Francezii au cĂscatŭ gura.

—x—

Tġrgulŭ anualŭ din Maiu începe în *Sibiu*, și a-nume: la 20 Aprilie celŭ de oi, la 28 Aprilie celŭ de vite și de cai, la 3 Maiu tġrgulŭ anualŭ principalŭ.

—x—

S'a supġratŭ „EllenzĚk,“ cĂ guvernulŭ sġrbescŭ n'a decoratŭ pe nici unŭ membru alŭ »Crucei roșie« maghiare, cĂre cu ocașiunea rġboiului sġrbo-bulgarŭ a făcutŭ mari servicii Sġrbilorŭ rĂniți. »ăre în ce stĂmŭ noi îndġrġptulŭ RomĂnilorŭ, cari fură decorați? DĚr ne înșelĂmŭ! Totuși a fostŭ decoratŭ unŭ membru alŭ »Crucei roșie« maghiare cu »Crucea de meritŭ«, care sĚ dĂ servitorilorŭ emeritați dela oficii. Ėtă, cum suntŭ recompensate simpatiile și serviciile noastre pentru Sġrbĭ. DĚr las'cĂ va veni vremea, cĂnd vecinii nostri vorŭ fi avisați la ajutorulŭ nostru, atunci însġ »fevgġ satana!“

—x—

Poliția din Pesta s'a sporitŭ cu 50 de polițiști, cari sĚ supravegheze a ori orice încercare de sinucidere.

—x—

Conferința d-lui prof. *I. Socaci*, ținutĂ Joi sġra despre socialismŭ, a fostŭ fĂrte interesantă. D-sa a pornitŭ dela izvorulŭ socialismului. A arĂtatŭ împĂrțirea socialismului dupĂ mijlocele de care se folosescŭ la ajungerea scopului, organizarea și internaționalizarea lui. Resultatulŭ e cĂ socialismulŭ se întĂresce mereu.

Duminecă în 6 (18) Aprilie, la 11 ore a. m. va ține d. Senatorul comunal Oscar Alesius, în sala gimnasiunii evangelică de aici, o prelegere asupra sĂracĂmiei din Brașov și a ajutorĂrei ei. Venitul prelegerii este destinat în folosul reuniunii pentru creșterea copiilor sĂraci. Prețulu întrĂrei 40 cr.

—x—

AstĂ sĂrĂ, SĂmbĂtĂ, se va juca la teatrul german, în beneficiul regisorului și actorului Leo Wurm, „Von Stufe zu Stufe,“ piesă populară cu cĂntece în 5 tablouri de Hugo MĂller.

—x—

Iată programa lucrĂrilor congresului corpului didactic din RomĂnia, în sesiunea din București, în zilele de 7, 8 și 9 Aprilie: LĂni, 7 Aprilie, orele 12 din ȳ, d-nul profesor Al. OrĂescu, președintele societĂții „Corpulu didactic“, va deschide congresul. Se vor face comunicĂri și propuneri. D. prof. C. C. Dobrescu, în numele comisiunii permanente a congresului, va expune în resumat lucrĂrile congreselor trecute și va pune în vedere congresului concluziunile memoriilor prezentate. DupĂ aceea se va începe imediat dezbaterile asupra cestiunii urmĂtoare: *Organizarea învățămĂntului primar urban.* AcĂstĂ discuțiune se va urma și în cele douĂ ședințe urmĂtoare. Ședințele congresului se țin în sala Orfeu, str. Știrbei-Vodă. Lojile și tribunele sunt la dispozițiunea publicului.

De pe valea Begei, la 8 Aprilie 1886.

(O adunare protopopĂscĂ). Onorate d-le Redactori! Biserica și școla sĂntĂ mediul fĂrĂ de care o națiune prospera și înflori nu pĂte.

Biserica a fost și este o cetate apĂrĂtoare a naționalitĂții nĂstre și a odorului celui mai scump și mai sĂntĂ de pe acĂstĂ lume — a dulcii nĂstre limbe romĂnescĂ.

Școla este „care face pe omĂ“ dupĂ cum ȳice Jules Simon. Ea a fost, este și va fi, care astĂȳi, ca și odinĂrĂ, ne dĂ Ămenii nĂștri de bine, carl lucrĂ, asudĂ, ostenscĂ în acĂstĂ frumoșĂ țĂrĂ — lĂsatĂ nouĂ moștenire din moși de strĂmoși — pentru apĂrarea și recĂștigarea drepturilor nĂstre sfinte.

Școla este mai departe, care ne face sĂ strĂbatemĂ întunerecul și sĂ cunoșcemĂ adevĂrul și dreptatea. Școla ne dĂ arma prin care putemĂ scĂpa de întunerecĂ și miseria.

De aceea orĂ și ce întocmire, orĂ și ce așĂđĂminte promovĂtoare de binele și prosperarea bisericii și școlei nĂstre naționale nu potĂ, decĂtu sĂ fiĂ intĂmpinate cu bucuriĂ și entuziasmĂ și cu mare satisfacțiune din partea orĂ și cĂru RomĂnĂ, cu trupĂ și sufletĂ.

Instituirea adunĂrilor protopopĂscĂ în biserica nĂstrĂ nu putemĂ sĂ le privimĂ, decĂtu de nisce mijloce promovĂtoare de binele și înflorirea bisericii și a școlĂlor nĂstre naționale, cari singure sĂntĂ în stare de a ne rĂdica neamul nostru la mĂrire.

FiĂ-mĂ permisĂ, d-le Redactori, a VĂ descrie în cĂteva liniamente decursul unei adunĂri protopopĂscĂ. E vorba de adunarea preoțimeii gr. cat. din tractul protopopĂscĂ alĂ Lugrșului. Adunarea s'a ținutĂ la 31 Martie a. c. în comuna Balințiu. — Cu bucuriĂ am pututĂ constata în acĂstĂ ȳi, cĂ la majoritatea absolutĂ a preoțimeii acĂstui tractĂ — pentru cĂ veȳi bine tĂtĂ pĂdurea ișĂ are și cĂte o uscĂturĂ — 'i zace adĂncĂ la inimĂ înaintarea națiunii sale, fiindĂ gata din puținul ce are a sacrifica cu plĂcere și fĂrĂ șovĂire o pĂrticea și pe altarul ei.

Amintita adunare s'a ținutĂ sub presiulĂ protopopului tractualĂ, a m. on. d-nĂ SimeonĂ Tamasiu, carele, de cĂnd i s'a incredințatĂ conducerea acĂstui protopopiatĂ, prin tactul și înțelepciunea manifestatĂ în tĂte lucrĂrile sale precum și prin zelul sĂu celĂ neobositĂ, a documentatĂ cĂ numai binele bisericii și a școlei și peste tĂtĂ rĂdicarea multĂ cercatei nĂstre națiunĂ fi zace la inimĂ. DĂr ce sĂ mĂ încercĂ eu a documenta acĂsta prin vorbe, cĂnd avemĂ argumente vedite, fapte indeplinite. — Acolo e biserica din Nevrincea, carea sub domnialui s'a terminatĂ. școlele din Nevrincea și Valea-lungĂ, cari sub conducerea d-lui s'au edificatĂ, fondul protopopescu tractualĂ, fundatĂ totĂ la inițiativa d-lui, din contribuiri anuale a preoțĂlor tractuali, cu menirea de a ajutĂrĂ școlele confesionale din tractĂ, fiĂ cu cĂrți școlastice pentru elevii lipsiți de mijloce, fiĂ și cu alte recĂvisite de școlĂ.

NumitulĂ d-nĂ protopopĂ, SimeonĂ TĂmașiu, deschidĂnd adunarea prin o cuvĂntare, pre cĂtu de interesantĂ, pre atĂtu și de bine simțitĂ, accentuĂzĂ între altele necesitatea precum și folosul ținĂrei atĂtorĂ adunĂri și cu deosebire astĂȳi, într'unĂ timpĂ atĂtu de greu pentru preotul romĂnĂ. AratĂ mai departe, cĂtu sĂntĂ de folositĂre astfel de adunĂri din punctul de vedere alĂ promovĂrei intereselor bisericescĂ și școlastice.

DupĂ acestea d-lĂ ProtopopĂ trece și aratĂ cum spoiela timpului modernĂ — de-a nu cunoșce nici lege nici Dumneȳu — și rĂu botezata civilizațiune a începutĂ icĂ, cĂte a încolțĂ și în poporul nostru, — dovadĂ recĂrea și nepĂsarea multora din poporĂ fĂđĂ de biserica și așĂđĂmintele sĂnte pentru aceea recomandĂ tare și pune la inimă preoțĂlor, ca cu zelĂ neobositĂ, energiĂ și abnegațiune sĂ nu înceteze de-a predica și vesti ne-întreruptĂ poporului cuvĂntul lui Dumneȳu, arĂtĂndu-le în tĂtĂ golĂtatea lorĂ urmĂrile rele și stricĂciĂse a-le necredinței și povĂrnișulĂ periculosĂ pe care au apucatĂ.

TrecĂndu-se la ordinea ȳilei, între altele se pertractĂzĂ cauza convictului, ce este de a se înființĂ în LugoșĂ pentru întreținerea tinerĂmei școlastice. Și adecĂ, în urmarea intimatului episcopescĂ, se publicĂ decĂsiunea înaltului ministru de culte și instrucțiune, prin carele nu aprobĂ, ca din congrua preoțĂlor bĂnĂțeni sĂ se pĂtĂ subtrage cĂte unĂ percentĂ dela sutĂ pe sĂma înființĂndului convictĂ. DĂr majoritatea absolutĂ a preoțĂlor tractuali cu mĂhnire ia spre sciințĂ acĂsta decĂsiune nedreptĂ a ministrului și hotĂresce totodatĂ, ca contribuiri pentru convictĂ sĂ se facĂ pe viitorĂ nu pe calea perceptoratului — dupĂ cum sĂ ceruse dela ministru — ci pe calea oficiului protopopescĂ.

GratulĂmĂ din inimĂ preoțimeii gr. cat. din tractul Lugoșului pentru salutara decĂsiune, aduse în meritul acĂstei cause de interesĂ naționalĂ și nu ne îndoinĂmĂ, cĂ exemplulĂ d-lorĂ va fi imitatĂ și de cealaltĂ preoțime diecesanĂ. Înainte numai cu D-ȳeu și încredere în propriile nĂstre puteri și, mai cĂrĂndĂ de ce sperĂmĂ, vomĂ ajunge la portulĂ doritĂ!! Primiți etc.

—ElĂ.—

Poesiile lui M. Zamfirescu și A. Sihleanu.

(ConferințĂ la Ateneu.)

(Urmare.)

CurentulĂ și modulĂ de a vedea în sensul pesimismului, era fatalĂ sĂ vie și în țĂra nĂstrĂ întĂritĂ aci prin tristețĂ, nota caracteristicĂ a simțĂrei poporului romĂnĂ. DĂcĂ te ducĂ și la munte și prin pĂrțile unde

rașele spoelui n'au pututĂ sĂ pĂtrundĂ în obiceiurile țĂranului RomĂnĂ, auȳi ciobanulĂ cĂntĂndĂ din buciunĂ doiosĂ... așĂ de doiosĂ cĂ rĂmĂi ceasurĂ întregĂ ascultĂndĂ și pe urmĂ te ducĂ cu cugetarea departe... departe de aceste lumi, trecĂ peste hotĂrile lorĂ și decĂ vre-unĂ cĂne nu te-ar deștepta lĂtrĂndĂ orĂ apucĂndu-te de piciorĂ, cine scie cĂtu ai rĂmĂne dusĂ pe gĂndurĂ ascultĂndĂ cum cĂntĂ baciulĂ.

Din cobuzĂ de osĂ
Ce sunĂ frumosĂ,
Din cobuzĂ de socĂ
Ce sunĂ cu focĂ!

Și în poeziile populare acĂstĂ spiritĂ e rĂspĂnditĂ cĂtu se pĂte de multĂ. Doina, care este cĂntulĂ de predilecțiĂ alĂ țĂranĂlor nĂștri, conține melancolia, întristarea și țĂranulĂ ne spune:

DoinĂ ȳicĂ, doinĂ șoptescĂ
TotĂ cu doinĂ viețĂnescĂ.

ConferențiarulĂ alege *Miorița*, una din cele mai frumoșe de-ale nĂstre poezii populare, ca sĂ o citĂscĂ și sĂ explice printr'insa caracterulĂ tuturorĂ bucĂțĂlorĂ din marea nĂstrĂ avuțiĂ naționalĂ. În rĂspunsulĂ baciului vedemĂ nepĂsarea, resemnarea fĂđĂ cu mĂrtea și caracterulĂ bunĂ și blĂndĂ alĂ RomĂnului pĂnĂ la pragulĂ locuinței vecĂnice, cĂnd ȳice:

Ăr tu de omorĂ
SĂ nu le spui lorĂ!

Chiar murindĂ elĂ nu vrea sĂ întristeze pe nimeni!

MulțĂ au condamnatĂ acĂstĂ caracterĂ alĂ RomĂnului, ȳicĂndĂ cĂ pentru aceea a suferitĂ atĂta și suferĂ sĂ se supue celui dintĂiu parvenitĂ, care prin intrigĂ și minciunĂ a ajunsĂ sĂ-lĂ înșale. DĂr sĂ nu uite aceea cĂ, decĂ saculĂ se umple, decĂ ajunge cuțitulĂ la osĂ, șcie sĂ și rĂsbune. Întrebe pe UngurĂ, întrebe pe TurcĂ și pe alții!... La noi, la RomĂnĂ, sentimentulĂ rĂsboinicĂ și patrioticĂ nu e în contradicere cu sentimentulĂ umanitĂții. Și poeziile din epoca, așĂ ȳisĂ, eroicĂ, ce sĂntĂ mai numai patriotĂ, și ei au produsĂ Sila, Pohoďa, Sibir, AnulĂ 1840, și altele.

Prin urmare, ce aducĂ Sihleanu și Zamfirescu e o ideĂ nouĂ, ci unĂ simțĂmentĂ caracteristicĂ poporului din care facĂ parte și unĂ soi de gĂndirĂ cu care lumea s'a nutritĂ vr'unĂ seculĂ în strĂinĂtate și care la noi a venitĂ mai tĂrȳiu. CĂte ce formĂzĂ meritulĂ acĂstorĂ poeziĂ nu e dĂr noutatea felului de a gĂndi, ci gradulĂ pĂnĂ unde s'au urcatĂ ei relativĂ cu producțiile romĂnescĂ.

DupĂ aceste considerațiuni oratorulĂ citeșce CișmegiulĂ lui Sihleanu și douĂ satire ale lui Zamfirescu: Balada Dracului și Balada nebunului. Apoi pentru a da unĂ ȳemplu de impresia ce'Ă lasĂ o poeziĂ de-a lui Zamfirescu, citeșce CĂnteculĂ nebunului:

Spune-mĂ cine trece
Printre nĂptea rece,
CĂnd suspinĂ morțĂi
Pe de-asupra porțĂi
Dela cimitirĂ.

Ca sĂ dea și unĂ ȳemplu din Sihleanu recitĂ cĂteva versuri d'ale piesei „StrigoifulĂ.“

ConferențiarulĂ terminĂ, rĂspunđĂndĂ celorĂ cari acĂsĂ pe acĂști doi poezi cĂ sĂntĂ prea esagerați, prea te pĂtrunde întristarea lorĂ, și facĂ sĂ sbĂre iluziunile, printr'unĂ sonetĂ alĂ lui Zamfirescu.

(RomĂnia)

Gheorghe dela Plevna.

FOILETONU.

CĂlĂtoria lui Stanley prin Africa centrală.

Introducere.

Din timpurile cele mai vechi și pĂnĂ în ȳilele nĂstre popĂrele cultivate și-au datĂ tĂte silințele, ca sĂ studieze cĂtu se pĂte mai cu temeiu pĂmĂntulĂ, acĂstĂ globĂ pe care locuimĂ. Se înțelegĂ, cĂ unĂ astfelĂ de studiu se pĂte face numai cu încetulĂ și este împreunatĂ cu felĂ de felĂ de greutăți și pericole.

O mulțime de ĂmenĂ curajoși și-au pusĂ în pericolĂ, și-au jertfitĂ chiar viața pentru cercetarea regiunilor dela polul nordicĂ, și totuș acĂste ținuturi nu sĂntĂ pe deplinĂ cunoscute. ȳinta principalĂ a cĂlĂtorĂlor, despre cari e vorba, polul nordicĂ însușĂ, de bunĂ sĂmĂ va avĂ sĂ mai aștepte încă multĂ vreme, pĂnĂ cĂnd va isbuti sĂ strĂbatĂ cine-va la elĂ.

TotĂ asemenea o cĂtĂ înrĂgĂ de bĂrbați curajoși și-au îndreptatĂ privirile spre misteriosul continentĂ alĂ Africei, au nesocotitĂ orĂ-ce greutăți, au înfruntatĂ o mulțime de pericole, și acum, de-o bucatĂ de vreme încĂce, multe din locurile gĂle de pe hĂrțile acĂstui continentĂ uriașĂ s'au acoperitĂ cu acele colori, linii și puncte, cari însemnĂzĂ grĂnițe, rĂuri, munți și localități. Din anĂ în anĂ geografia acĂstei pĂrți de pĂmĂntĂ s'a îmbogĂțitĂ în modulĂ celĂ mai îmbucurĂtorĂ. CĂtu de multĂ însĂ a mai rĂmasĂ de fĂcutĂ, cĂte taine sĂntĂ încă de descoperitĂ!...

De Ăre-ce tocmai cĂce-ce nu ni se dĂ numai așĂ

de-a gata, escitĂ mai multĂ interesulĂ nostru, de aceea cu deosebire Africa a fostĂ în timpulĂ mai nou magnetulĂ, care a atrasĂ atențiunea unĂ însemnatĂ numĂrĂ de cĂlĂtori renumiți. ÎncetulĂ cu încetulĂ, dupĂ ce au învinsĂ o mulțime de greutăți din cele mai mari, au pututĂ sĂ pĂtrundĂ acĂști bĂrbați meritați totĂ mai adĂncĂ în continentulĂ, despre care e vorba, s'au apropiatĂ din ȳi în ȳi totĂ mai multĂ de ținuturile din mijloculĂ lui.

De bunĂ sĂmĂ cetitorĂlor acĂstorĂ rĂndurĂ nu le sĂntĂ necunoste numele celorĂ mai de cĂpeteniĂ din acĂști eroi, de bunĂ sĂmĂ au audĂtĂ și au cetitĂ despre unĂ Barth, Vogel, CailliĂ, Rohlf, Livingstone, Grant, Speke, Baker, Schweinfurth, Cameron etc. Toți acĂști bĂrbați și împreunĂ cu ei încă mulțĂ alții au jertfitĂ avere și sĂnge, viața și sĂnĂtatea pentru studiarea misteriosului continentĂ. LorĂ nu le-a pĂsatĂ nici de climĂ, nici de sĂlbaticĂ, nici de animale rĂpitĂtoare, și nu puțĂn din ei și-au plĂtitĂ cu viața cĂtezanțĂ și zelulĂ lorĂ pentru sciințĂ.

„DĂr Ăre,“ va întreba vre unulĂ din cetitorĂ acĂstorĂ rĂndurĂ, „de ce facĂ ei lucrulĂ acĂsta? Ce lipsĂ avemĂ de studiulĂ unor țĂri, în care nu se va duce nici unulĂ din noi și în care pĂte nu va locui nici odatĂ vre-unĂ EuropĂnĂ?“

IlĂ facĂ, pentru ca sĂ și stĂmpere setea de sciințĂ și peste totĂ sĂ îmbogĂțĂscĂ cunoștințele ĂmenĂmei. IlĂ facĂ, pentru ca sĂ deschidĂ continentului nostru cĂ nouĂ de comerț, prin care se potĂ trage folĂse însemnate. IlĂ facĂ în fine — și de bunĂ sĂmĂ acĂsta nu este punctulĂ celĂ mai neînsemnatĂ — pen-

tru ca sĂ lĂțĂscĂ lumina și nĂravurile bune și în acele pĂrți rĂmase în întunerecĂ vreme atĂtu de îndelungatĂ.

Nu sĂntĂ aceste lucruri nobile, înalte, care meritĂ sprijinulĂ orĂ cĂru omĂ adevĂratĂ? Și nu sĂntĂ de condamnatĂ acĂia, cari dau din umeri cu nepĂsare, cĂnd audĂ vorbindu-se despre vrednicii bĂrbați, cari se espunĂ pentru nisce scopuri așĂ de sfinte?...

OnĂre și recunoștințĂ vicĂnicĂ li se cuvine acĂstorĂ adevĂrați eroi! —

MulțĂ ĂmenĂ au despre Africa o ideĂ cu totulĂ totĂ falsĂ. Ei credĂ, cĂ acĂstĂ parte de pĂmĂntĂ este alcĂtuitĂ mai numai din țĂri pustii, neroditĂre, în care Europeni nu potĂ pĂtrunde în nici unĂ chipĂ.

În realitate este cu totulĂ altfelĂ. Multe din ținuturile uriașului continentĂ au o climĂ cu multĂ mai temperatĂ, decĂtu cum ar putĂ aștepta cineva, avĂndĂ în vedere poziția lorĂ geograficĂ. Ele sĂntĂ roditĂre, bogate de rĂuri și lacuri, și peste totĂ de o frumĂșĂ deosebitĂ.

Ce e dreptĂ sĂntĂ și multe locuri de acelea, în care EuropenulĂ n'are ce cĂuta, locuri, care nu sĂntĂ altceva, decĂtu pustii fĂrĂ margini acoperite cu nisipĂ sĂu ținuturi mlĂștinĂse, în care numai nisce semințĂ sĂlbaticĂ de Negri sĂntĂ în stare a duce o viațĂ din cele mai amĂrite.

AprĂpe nici unulĂ din bĂrbații, cari și-au îndreptatĂ pașĂ spre continentulĂ africanĂ, nu s'a distinsĂ prin curajulĂ și succesele lorĂ cu eroulĂ acĂstei scrieri: *Henry M. Stanley*.*

* Cetesco : Stenli.

Raportul polițienesc.

Cu ocaziunea conșcripției din urmă a poporului din Brașov s'a neglijat a se face un așa numit „Registru de familie”, ale cărui avantaje nu sunt de puțină importanță. Spre a umple golul simțitor pentru autoritatea polițienescă, și-a luat asupra-și căpitanatul orașului această sarcină, deși e convins, că lucrarea aceasta, care cu ocaziunea conșcripției poporului putea să fie săvârșită în vr'o câteva luni, va dura mai mulți ani.

În acest registru de familie se vor ține în evidență, după familie, toți indivizii stăruitori în Brașov, așa dera populațiunea permanentă a Brașovului, în care sunt reprezentate familiile. Cartea familiară se fiă o carte-călăuză, care să dea informații la moment și esacte asupra relațiilor însemnate personale, mai cu seamă asupra cestiunii stăruinței, atât de importantă pentru Brașov; un avantaj, care nu numai cu privire la public, ci și la oficiul polițienesc, care într'un an are să dea sute și sute de informații asupra diferitelor persoane, este de mare însemnătate; un avantaj nu mic față de legea stăruinței, care este compusă într'un spirit de totu liberal, pentru comuna Brașovului, lăsându la o parte greutățile materiale și alte neplăcute consecințe ce are ca urmare.

Nesiguranța averii, care însușă mare grijă — ne provocăm numai la repetite furturi prin spargere, din luna Martie a. c. — au dovedit destul de clar dreptatea acelei păreri, că reorganizarea poliției, prin sporirea poliștilor, prin crearea de exposituri (secții) etc., e o necesitate ce trebuie realizată foarte răpede.

O poliție capabilă este pentru Brașov tocmai așa de necesară, ca și o apă bună de băut și după cum prevederea cu acesta totu atât de puțin se poate amâna, până ce tifosul și alte epidemii au secerat o parte din populațiune, totu atât de puțin este cu cale d'a întârzi cu reorganizarea unei poliții, aflată de lipsă, până ce nesiguranța persoanei și a averii, cu unu cuvânt stări polițienesci, au provocat numeroase jertfe. Raporturile stau astfel, că nu mai este de lipsă a întreba, ne trebuie o apă mai bună de băut, este de lipsă de a mulți poliștii? ci totu încordarea cugetării are să se concentreze asupra cestiunii: Cum să câștigăm banii pentru cele neapărat de lipsă?

Cu această ocaziune nu putem să nu ne gândim încă la o împrejurare rea, care s'a observat foarte mult după furtul cu spargere întâmplat în institutul de pensii locală, adică lipsa totală de detectivi (agenți polițienesci de carți cu greu te poți lipsi la un furt, cum a fostu celu amintit, căci poliștii uniformati ce stau la dispozițiune se înțelege de sine că nu sunt destoinici de o astfel de problemă pentru eruarea astorfelu de furturi.

Și excesul săngeros alu beției întâmplat la Dêrste a datu destulă dovadă cătu e de necorespunzătoru a lăsa pe cetățenii din locurile din afară de Brașov fără orice scutu și controlu polițienesc, și necesitatea înființării unui despărțământ de poliție călăreț, după cum a fostu propusă de căpitanatul orașului, e motivată cu putere. Pentru înlăturarea relelor din punctul de vedere alu poliției sanitare ce se află în suburbii, a luat căpitanul orașului deja în anul trecut dispozițiunea, ca în toate suburbiile să se construeze latrine, și singuraticile vecinătăți să porțe grijă de căratul gunoierului ca și înăuntrul orașului. Terminul fixat pentru acesta, la cererea suburbii Scheiu, cu considerare la iarna deja înaintată, a fostu prelungit și avem speranță că cu

ințelul și relele stări antisaniare din suburbii voru avu unu sfârșit. Se înțelege că dispozițiunile aceste făcute anume pentru Scheiu, unde e cea mai mare necurătenie și unde amenință pericolul celu mai mare la izbucnirea de epidemii, sunt cam greu de pus în executare, căci, întâiu, populațiunea din Scheiu e atât de săracă, încatu abia se pot suportă spesele pentru măsurile amintite mai sus, și, alu doilea, greutăți aprôpe de neînvinș se opun unu strictu controlu cu privire la punctuală lor executare.

În interesul comunu ar fi deci imperiosu ca, precum în alte orașe mari se îngrijesc din partea comunei orașanesci precum curățirea stradelor așa și cărarea gunoierului și măturatul din toate casele orașului și suburbiilor, să fiă acoperite spesele pe calea aruncului comunalu. De siguru că avantajul obținut în direcțiune sanitară îi cade bine întregii populațiunii.

Problema cea mai recentă, ce și-a pus-o căpitanul orașului, este reorganizațiunea vecinătăților. Căci din ordinea vechiă de vecinătate, care cu organizațiunea și constituțiunea ei a fostu odată o instituțiune binecuvântată, a rămasu numai numele, vecinătatea de ađi este o instituțiune aparentă fără organizațiune, fără cuprinsu, fără putere de viață, și deci trebuie necondiționat să i se pună capetu. Trăsurile principale ale acestei reorganizațiunii ar fi cam următoarele:

Capii vecinătăților sunt organe oficiale orașanesci, aleși de singuraticile vecinătăți, subordinați căpitanu orașului și plătiți de comună, cu unu cercu de activitate precisat și anume organe informatoare în toate raporturile personale ale membrilor din vecinătate cu îndatorirea de a ține în evidență pe aceia și totdeodată de a purta unu birou statisticu în mic; tatăl de vecini e obligat d'a aduce la cunoștința autorității dorințele și plângerile vecinătății sale, contravențiunile sanitare, în generalu toate relele polițienesci și e totdeodată organu executiv alu dispozițiunilor luate de căpitanul orașului ș. a. — elu e obligat d'a îngriji de săraci. Că grijă această după cum e acuma nu corespunde, se poate vedea clar de acolo, că comuna orașului dă săracilor din fondul orașanesc alu săracilor micu ajutoru bănesc lunar și totdeodată comunitățile bisericesci singuratic, fără privire la sprijinul ce-lu dă comuna săracilor, dau și ele ajutoru, așa că adeseori obvine absurditatea, că săracul onest nu capetu nimic pe când celu neonest se împărțășe din toate părțile. Poțe că nicăirea nu strică așa de tare divisarea în executarea de datorii humanitare ca tocmai la îngrijirea săracilor, nicăirea nu este atât de necesară o organizațiune unitară ca în acesta afacere. Reorganizarea vecinătăților în sensul arătat face posibilă și organizațiunea conșciențioasă și dreptă a îngrijirii săracilor.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.”)

ATENA, 17 Aprilie. — Camera a votat toate proiectele guvernului. *Inarmările se continuă cu mare zel.* Guvernul grecesc cere în nota sa, prin care a răspuns la nota puterilor, ca să i se dea ca graniță linia desemnată prin tractatul din Berlinu.

SIBIU, 17 Aprilie. — Brennerberg, fișpanul comitatului Sibiu și comitele Sasiloru, a murit ađi nopte. Doliul e generalu.

VIENA, 17 Aprilie. — Deputații au pri-

mitu definitivu legea glótelor cu 178 contra 88 voturi.

LONDRA, 17 Aprilie. — În camera comunelor a prezentat Gladstone bilul (proiectul de lege) pentru espropriarea proprietarilor de pământu irlandezu. În motivarea bilului, primul ministru accentuă că crimele agrare au fostu rezultatul opresiunii arândșilor de cătră proprietari. Rezolvarea cestiunii fonciare e neevitabilă. Desbaterea durăz.

Teatru.

Debutul d-nei Albrecht la teatrul germanu din Brașov. — Dômnă *Hermina Albrecht* este una din acele figuri simpatice și aparițiun gentile și frumoșe pe scenă, carți și fără a desvolta tocmai multă artă, reușesc ușor a se face plăcute publicului. Cu atât mai atrăgător și mai încântător a trebuit să fiă der jocul d-mnei Albrecht, care mai are și avantajul d'a fi o artistă de primul rang. Ni s'a datu ocaziune de a admira talentul d-sale într'unu șir de piese alese în carți a debutat ca ôpe alu trupe germane de aici. Prima-ôra am vădu o ca Marguerite Gauthier în escelenta dramă în 5 acte a lui Alexandre Dumas: „Dama cu camelii”. Rolul acesta greu l'a jucat cu multă pricepere, sêmț și pasiune. Fiecare act nou făcea să creșcă admirațiunea privitorilor. În actul alu treilea mai ales d-na Albrecht seceră aplause entusiastice. Ea ne-a prezentat mai ales în scena cu tata Duval o Marguerita așa cum și-a închipuit autorul piesei. Neîntrecută este d-na Albrecht când plânge pe scenă; plânge așa de natural, încatu mișcă adenc și pe celu mai flegmaticu privitoru. Jocul ei eminentu este sprijinit d'unu timbru foarte plăcut argințiu alu vocei sale. Nu trebuie să uitămu nici elegantele și bogatele toaete, carți și ședeau artistei cătu se poțe de bine. Escelentu a fostu debutul d-mnei Albrecht și ca Maria Stuart în tragedia marelui Schiller. Nobleța, mândria, durerea, c'unu cuvântu toate însușirile caracterului nefericitei regine le-a sciut înfățișa d-na Albrecht c'unu efectu dramaticu extraordinaru. Mai puțin potrivit se părea că este pentru d-sa rolul Emiliei Galotti în piesa classică cu acestu nume a lui Lessing. — În piesa „Le maître des forges” de Georges Ohnet d-na Albrecht a secerat nesfârșite aplause ca Claire. Teatrul eră înțesat de public. — Celu mai plăcutu efectu l'a produsu asupra noastră d-na Albrecht în rolul naiv alu Elfridei din piesa „Aschenbrödl” (cenușotca) de R. Benedix. În acesta piesă s'a desfășurat totu grația naturală a artistei, care are unu temperamentu vesel și vioiu. Aplause entusiastice încoronară escelentul jocu alu artistei. În „Kabale und Liebe” ca Luisa a debutat artista pentru ultima ôra. Regretăm, că s'a dus așa de curêndu. Suntemu siguri că decă ar mai reveni la tómnă ar fi și mai multu îmbrățșat de publicu.

DIVERSE.

Unu oficeru furiosu — Foile germane spun, că la niște exerciții militare din Potsdam, unu grenadiru n'a executat bine comanda căpitanului Hopfner și acesta s'a infuriat așa de tare, în cătu l'a împunsu cu sabia așa de puternicu, că vârful sabiei a atinsu inima nenorocitului soldatu.

Grenadirul a fostu transportat la spitalu, unde a afirmat că a fostu lovit dinadinsu. Căpitanul pretinde că l'ar fi împunsu din greșeală.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurelu Mureșianu

Numele lui adevăratu este James Rowland și locul, în care s'a născutu, St. Asaph în Wales (a. 1840). Când era de trei ani, micul James fu dat în îngrijirea orfanatropiului din acestu oraș, unde fu crescut și instruit în toate cele bune și folositoare până la vârsta de 13 ani, când intră ca ucenicu la o corabie.

Elu ajunsese până în New-Orleans în America nordică, unde găsi ocupațiune în casa unu neguțatoru cu numele Stanley.

Prin diligența sa neobosită și prin purtarea sa cea bună ténêrul Rowland își câștigă într'atâta iubirea stăpânului său, încatu fu adoptat de acesta ca fiu. De aici înainte elu nu se mai numi James Rowland, ci Henry M. Stanley. După mórtea binefăcătorului său, începându-se războiul între statele nordice și cele sudice, Stanley intră în serviciul confederaților (alu acestor din urmă). În curêndu elu fu luat ca prizonier și trimes la marina Statelor-Unite, unde ajunsese până la rangul de stegar.

După încheierea păcii eroul nostru călători în 1865 prin Turcia și Asia mică. În 1868 se duse ca corespondent alu țiarului „New-York-Herald” cu armata engleză în Abisinia.

Proprietarul acestu țiaru, d-lu James Gordon Bennett, vedu că Stanley este unu ténêru de totu capabilu, și hotărî să-lu întrobuințeze și pentru lucruri mai însemnate.

Vestitul misionaru și călătoru englezu Livingstone*) se îndreptase în tómnă anul 1865 din nou spre

Africa. În scurtă vreme se lăși scirea, că elu ar fi fostu omoritu de nise seminții sălbatice. Numai o expedițiune, care s'ar fi întocmit anume pentru căutarea lui, ar fi pututu constata, decă mai trăiesce, seu decă a murit.

Mai bine de trei ani de zile trecu, fără ca să se mai audă nimic de multu meritul călătoru, până când în 1869 d-lu Benett, proprietarul marelui țiaru din New-York, își făcu planul, ca să se trimetă nise ômeni, carți să-l dea de urmă.

Cu ducerea la îndeplinire a acestu lucru împreunatu cu atâtea greutăți densusu ilu însărcină pe Stanley. Eroul nostru fu de față la deschiderea canalului de Suez, trecu după aceea la Persia și la India, și apoi se îndreptă spre Zanzibar. Aici își tocmi elu o cétă de 200 bărbați și porni spre interiorul Africei, ca să-lu caute pe Livingstone.

După învingerea unor greutăți nespuse de mari ajunsese elu în 3 Noemvre la Ugigi lângă lacul Tankanika, unde-lu găsi pe Livingstone. Împreună cu acesta cercetă partea nordică a lacului Tankanika și în Martie 1872 plecă înapoi spre Zanzibar, unde și ajunsese cu norocire.

Mulți se îndoiră la începutu despre adevêrul celor raportate de Stanley, de ôre-ce multe lucruri se păreau aprôpe de necredutu. În curêndu însă se dovedu, că elu este unu omu iubitoru de adevêru și că nu istorisese altu-ceva, decatu ceea-ce a vedutu, a păfitu și a auditu. Îndoiela arătată la începutu făcu mai târziu, ca renumele său să se răspândescă și mai multu prin întreaga lume civilizată.

Livingstone își continuă călătoriile sale prin continentul africanu până în 1 Mai 1873, când reșosă în Ilala, la țermurele sudice alu lacului Bangveolo. Servitor credincios aduseră cadavrul marelui călătoru până la țermurele de cătră răsăritu, de unde apoi ilu transportară în Anglia.

În biserica Westminster din London odihnescu rămășițele pământesci ale curagiosului și neobositului Livingstone. (Va urma).

Strigături populare din Sălagiu.

(Adunate de I. P. Lazaru.)

Sufă vântul peste șură,
Mergu feciorii la măsură.
Sufă vântul peste pae,
Mergu feciorii la bătae.

*

Dă-mă maică de m'i da,
Dă-mă maică la badea;
Că-i voiosu și drăgălașu
Și frumosu ca-unu porumbașu.

*

Bate vântul de cu sêră
Viața-mă e totu amară,
Căci de multu nu a venit
Pe cine am totu dorit

*) Cetesce: Livingstôn.

Cursul la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	103 10	Bonuri croato-slavone	104 60
Rentă de hârtie 5%	9 40	Despăgubire p. dijma de vin ung.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	152.25	Imprumutul cu premiu ung.	119 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	100.10	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	127 25	Renta de hârtie austriacă	84.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	117.25	Renta de arg. austr.	85.05
Bonuri rurale ungare	104 50	Renta de aur austr.	114 20
Bonuri cu cl. de sortare 104 50		Losurile din 1860	139 25
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.60	Acțiunile băncii austro-ungare	874 —
Bonuri cu cl. de sortare 104.60		Act. băncii de credit ung.	294.75
Bonuri rurale transilvane 104 60		Act. băncii de credit austr.	291 50
		Argintul — Galbin	—
		impărătesci	5.94
		Napoleon-d'or	10.02
		Mărci 100 imp. germ.	61.80
		Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	90—	91 ¹ / ₂
Renta rom. amort. (5%)	94 ¹ / ₄	94 ³ / ₄
convert. (6%)	89—	90—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	102 ¹ / ₂	103 ¹ / ₄
" " " (5%)	87—	87 ¹ / ₂
" " " (6%)	99—	100—
" " " (6%)	92—	93—
" " " (5%)	82 ¹ / ₂	83 ¹ / ₂
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	13—	14 ¹ / ₂ —
Banconote austriace contra aur.	2.00—	2.02

Cursul pieței Brașov

din 17 Aprilie st. n. 1886.

	Cump.	Vând.
Banconote românești	8.73	8.75
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'or	9.98	10.01
Lire turcesc	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	100.—	101.—
Ruble Rusesce	124.—	125 ¹ / ₂
Discontul	7—10 %	pe an.

1—3

Deschidere de prăvălie.

Subscrisa îmi iau permisiunea de a face cunoscută onorabilului public că am deschis sub Firma

B. Schwarze

in ulița Vămii Nr. 11.

o prăvălie de haine de bărbați și sunt în poziție de a da marfă bună cu prețuri efitine. Conducerea prăvăliei am încredințat-o soțului meu A. Schwarze, care și mai înainte, ca primul șef, al fostei firme A. Schwarze & Bartha și-a câștigat încrederea onorabilului public. Îl rog d-ru să și de aci înainte să binevoiască a-l onora cu comande numeroase și el va face totuș posibilul, că la ori ce ocaziune să mulțămescă pe onorații mușterii.

Cu stimă *Brigitta Schwarze.*

Tarifa anunțurilor și inserțiilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6.

Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Pentru repetiri de 3—4 ori	10%
" " " 5—8 "	15%
" " " 9—11 "	20%
" " " 12—15 "	30%
" " " 16—20 "	40%
Dela 20 de repetiri în sus	50%

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facă învoiri și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Avis d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primituș țiarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”

18—20

CANCELARIA NEGRUTIU

in Gherla.-Szamosujvár

deschide abonamentu pe anul 1886 la:

„AMICUL FAMILIEI.” Revistă beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 16-a și a luni în număr câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociale, articlii științifice, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — l. n. plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

„PREOTUL ROMÂN.” Revistă bisericească, scolastică și literară. Va eși în broșuri lunare câte de 2³/₄ — 3¹/₄ côle; și va publica articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocaziuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătibil și în bilete de bancă și în timbre postale.

— Abonații voru primi unele premii de valoare și și voru pute procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră. —

COLECTANȚII PRIMESCU GRATIS TOT AL PATRUEA ESEMPLARIU.

== Totu acolo au apărutu și se află de vândare: ==

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr. *Biblioteca Familiei.* Cartea I. Cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume în 8/XII. 1884, în limba maghiară și în 25/II. 1885 în limba italiană prin Vincentiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Collecta de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr. *Renascerea limbii românești* în vorbire și scriere invederită și apreată de Dr. Gregoriu Silasi. Broșura I. II. Prețulu fiecăreia e 40 cr. — Ambele împreună 70 cr. *Poesii* de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini cuprindă, 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. *Ifigenia în Tauria.* Tragediă în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr. *Branda séu Nunta fatală.* Schițe din emigrarea lui Dragoșiu. *Novelă istorică națională.* Prețulu 20 cr. *Elu trebuie să se însore.* *Novelă* de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr. *Herman și Dorotea* după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețulu 30 cr. *Petulantulu.* Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluțiu. Prețulu 30 cr. *Nu mă uita.* Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertațiuni, epitafia ș. a. Prețulu 50 cr. *Tesaurulu dela Petrosă séu Cloșca* cu puii ei de aur. *Studiu archeologicu* de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, prof. preparandialu. Prețulu 1 fl. 70 cr.

Micul mărăgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesc — frumosu ilustrată pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesc. Prețulu unui esempl. broșuratu e 15 cr., — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr. — 50 de esempl. broșurate costau 6 fl., — legate 9 fl., legate în pânză 12 fl. — 100 esempl. broșurate 10 fl. — legate 17 fl. legate în pânză 22 fl. *Cărticică de Rugăciuni și Cântări* pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplar trimis franco e 10 cr., 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

Visulu prea santei vergure Maria a Născătoarei de Dumneșu urmatu de mai multe Rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui esemplar trimis franco e 10 cr. 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esemplare 5 fl. v. a.

== Manualu de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maximu Popu profesorulu la gimnasiulu din Nășeu. Prețulu 30 cr. ==